

בחינת עיצוב והצבה במרחב של צמחי פלפל מהזן סליקה, בשילוב שטיפת גג החממה.

חוקרים שותפים:

דויד שמואל, חנה יחזקאל - מו"פ דרום
יצחק פוסלסקי - ממ"ר פלפל - שה"מ ירקות - משרד החקלאות.

מבוא:

בעבר נהגנו לגדל פלפל ברוחב ערוגות של 1.80 מ' עד 2.0 מ' בין הערוגות. על כל ערוגה שתלנו צמד שורות שהמירווח ביניהן 40-50 ס"מ ובתוך השורה 30 ס"מ בין הצמחים. העומד שהיתקבל נע בין 3300 ל-3700 צמחים/דונם. מנסויים ומגידול מסחרי, בעיקר בהולנד, הגיעו למסקנה שצמצום המירווח בין השורות והגדלת המירווח בתוך השורה מגדיל את שטף הקרינה החודרת לצמחים, והתוצאות טובות יותר. בעבודה שנעשתה בחוות הבשור בעונת 99-2000, היתקבל יתרון לפיזור ענפי הצמח ולגידול בשורה בודדת באותם מס' ענפים לדונם. חשבנו לנכון לבצע ניסוי נוסף בעונה זו ולבחון את הגידול במס' ענפים אחד לדונם בשורות בודדות ובצמדים תוך כדי פיזור ענפי הצמח במרחב. בנוסף לבצע את אותם טפולים ביריעות שנשטפו במהלך העונה, מול יריעות ללא שטיפה.

שיטות וחומרים:

בחמת עזרום ללא איוורור גג מאובזרת במזרון לח ומאווררים. בוצעו 5 טפולי עיצוב לצמחים. בשורות בודדות ובצמדים הודלו 2 או 3 ענפים לצמח שהודלו על 2-4 חוטים אופקיים. פרוט הטפולים בטבלא הבאה:

טיפול	מרחק ממרכז למרכז	מרחק בין הצמחים בשורה	מס' ענפים לצמח	מ' חוטי הדלייה אופקיים
א- שורה בודדת	1.25 מ'	24 ס"מ	2	2
ב- שורה בודדת	1.25 מ'	36 ס"מ	3	3
ג- צמד שורות	1.87 מ'	48 ס"מ	3	4
ד- צמד שורות	1.87 מ'	32 ס"מ	2	4
ה- צמד שורות ביקורת.	1.87 מ'	32 ס"מ	2	2

השתילה בוצעה ב- 11 בספטמבר 2000 והזן הנבדק סליקה. שתילי תבנית של 1/2.

השתילה בוצעה בבית צמיחה שכוסה ברשת 30% צל מעל הפוליאיתילן והוסרה באמצע אוקטובר. החל מאמצע אוקטובר, אחת לשבועיים, בוצעה שטיפה של שני גמלונים שיועדו מלכתחילה לטיפול השטיפה. טיפולי העיצוב הוצבו הן בשני גמלונים ללא שטיפת גג והן בגמלונים שבוצעה בהם שטיפת גג.

הרשתות הוחזרו לצורך הפחתת רמת הקרינה בכל הטיפולים בתחילת מאי. צינון החממה נעשה בעזרת מיזרון לח ומאווררים, נשמרה טמפ' של מקסימום 28 מ"צ. החימום בוצע ע"י צינורות מים חמים לטמפ' מינימום של 17 מ"צ.

תוצאות ודין:

הקטיף החל ב- 4 בינואר ונמשך עד 4 ביולי 2000. הפירות מוינו ונספרו לאיכות יצוא, לפירות מעוותים, סדוקים, מחודדים, פירות עם שחור פיטם ולפירות פחוסים ("פלאפלים"). בטבלה מס' 1 מופיעות תוצאות היבול המשוק (יצוא+שוק מקומי למעט שחור פיטם ופרי פחוס) רמת היבול הכוללת של פרי משוק הייתה בתחום 13.1-15.6 טון. בטבלה מס' 2 מפורט היבול לשוק מקומי כולל הפרי שלא שוק (שחור פיטם ופרי פחוס). בפרמטר של שחור הפיטם נראה בברור ששטיפת הגג לטיפוליו השונים תרמה לעלייה משמעותית ברמת שחור הפיטם, אם כי רמת שחור הפיטם בכללותה היתה נמוכה. היבול המשוק שהיתקבל עד סוף ינואר נע בין 4 ל- 5 טון לדונם. כאשר טפול השורה הבודדת (טיפול א') עם שטיפת גג שהניב 4 טון עד סוף ינואר השיג את היבול המקסימלי הגבוה ביותר בסוף עונת הגידול (15.6 טון לדונם). טיפול ג' עם שטיפת גג הניב יבול דומה לטיפול א' - שטיפת גג עד סוף ינואר ובסוף הקטיף יבולו היה הנמוך ביותר 13.1 טון לדונם. לא התקבל יתרון הן ביבול ליצוא והן ביבול המשוק בין טפולי העיצוב השונים עם וללא שטיפת גג. מדידות קרינה שנערכו במשך העונה, הראו על הבדלים קטנים בין הגגות שנשטפו לאלו שלא נשטפו. במס' ומשקל הפרי הסדוק נראית מגמה ויתרון לטפולי השטיפה השונים לעומת אותם טפולי עיצוב ללא שטיפת גג.

מסקנות:

כיוון שנצפתה מגמה מסוימת של הבדל בין הטפולים ועל מנת לאשש את השפעת הקרינה על היבול בפלפל. יש לחזור ולבצע נסוי במתכונת דומה בשנה הבאה.

טבלה מס' 1 : תוצאות היבול המשוק (ק"ג/דונם)

יבול כללי	יבול משוק		משקל פרי ממוצע (ג"ר)	יצוא		שטיפת גג	טפול
	משקל	מ"ס פרות		משקל	מ"ס פרות		
14751	14592	74077	206	9770	47355	ללא	א
16127	15602	83631	201	10827	53930	כל שבועיים	א
14666	14541	74837	207	9779	47264	ללא	ב
14381	14113	74324	200	10131	50702	כל שבועיים	ב
14242	14134	70936	207	9932	47930	ללא	ג
13318	13104	67675	205	9359	45609	כל שבועיים	ג
15314	15176	75831	210	10688	50950	ללא	ד
14808	14617	73910	209	10597	50660	כל שבועיים	ד
15307	15231	74934	210	10431	49577	ללא	ה

יבול לשוק מקומי ובררה (ק"ג/דונם)

פרי פחוס (פלאפל)		שחור פיטם		פרי מחודד		פרי סדוק		פרי מעוות	
משקל	מ"ס	משקל	מ"ס	משקל	מ"ס	משקל	מ"ס	משקל	מ"ס
138	1061	21	116	326	1841	2815	13027	1680	11854
357	2494	168	1150	367	2054	2555	12577	1853	15070
107	1050	18	77	226	1342	2759	12797	1777	13434
175	994	93	680	232	1236	2280	10722	1470	11663
104	767	4	26	333	1659	2342	10779	1526	10568
143	1223	71	587	240	1268	2080	9928	1425	10869
107	863	30	148	264	1393	2674	12349	1550	11140
159	1146	32	298	271	1484	2391	11550	1358	10216
51	278	26	168	281	1500	2977	13382	1541	10475

